

TIỀM NĂNG VÀ THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH TẠI THÀNH PHỐ BANGKOK, THÁI LAN

Lê Thị Tố Quyên*

TÓM TẮT

Nghiên cứu đánh giá về những tiềm năng và thực trạng phát triển du lịch tại thành phố Bangkok. Nghiên cứu thực hiện bằng phương pháp thu thập số liệu thứ cấp từ các nguồn tài liệu, khảo sát thực tế và phỏng vấn 145 khách du lịch quốc tế đến Bangkok bằng bảng câu hỏi. Dữ liệu được xử lý bằng thống kê mô tả và phân tích. Nghiên cứu chỉ ra rằng Bangkok có nhiều tiềm năng để phát triển du lịch, đặc biệt là nguồn tài nguyên di lịch nhân văn với số lượng lớn chùa và đèn lầu đài, các di tích lịch sử, các bảo tàng, nền văn hóa ẩm thực độc đáo; điều kiện cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật đảm bảo và hiện đại. Tuy nhiên tình trạng ùn tắc giao thông, an ninh và môi trường cũng là vấn đề cần quan tâm trong phát triển du lịch tại đây.

Từ khoá: Bangkok, tiềm năng du lịch, thực trạng.

ABSTRACT

The paper researches on the potential and current situation of tourism development in Bangkok City. The research was conducted by using secondary data collection from sources, taking field trip and interviewing 145 international tourists to Bangkok by questionnaire. Data is processed by descriptive statistics and analysis. Research shows that Bangkok has a lot of potential to develop tourism, especially artificial tourism resources, with a large number of pagodas and temples, historical sites, museums, unique cuisine; morden infrastructure conditions. However, traffic congestion, security and the environment are also issues that need to be concerned in tourism development at Bangkok City.

Key words: Bangkok, Tourism potential, tourism, real situation.

1. Giới thiệu vấn đề nghiên cứu

Du lịch là ngành kinh tế quan trọng cho nhiều nước trên thế giới, bởi vì du lịch không những giúp cải thiện thu nhập, tạo công ăn việc làm, mà góp phần bảo tồn văn hoá truyền thống của địa phương. (Hawkin, 2005). Lượng

du khách quốc tế năm 2015 vừa qua đã đạt hơn 1 tỷ lượt người, tạo ra doanh thu hơn 1,5 tỷ USD. Ngành du lịch đã trở thành một trong 5 ngành kinh tế phát triển nhanh nhất trên thế giới và là ngành kinh tế của nhiều nước đang phát triển, Tổng Cục Du Lịch Thái Lan, (2016).

Thái Lan là nước có ngành du lịch phát triển mạnh không những ở Đông Nam Á mà cả châu Á. Chính truyền thống văn hóa và sự mến

* Thạc sĩ, Khoa Khoa học Xã hội và Nhân văn, trường Đại học Cần Thơ

khách người nhân Thái là yếu tố quan trọng để thu hút khách du lịch đến với đất nước này. Ngành du lịch là ngành thu được nguồn ngoại tệ chủ yếu và cao hơn các ngành sản xuất khác của Thái Lan. Thị trường khách quốc tế chủ yếu của Thái Lan là các nước trong khối ASEAN, châu Á, châu Âu như Pháp, Đức, Bỉ... (Viện nghiên cứu phát triển du lịch, 2016). Với vị trí nằm trung tâm của khu vực Đông Nam Á, do đó khách du lịch trong khu vực cũng như các quốc gia trên thế giới dễ dàng đến du lịch Thái Lan.

Bangkok là thủ đô của Thái Lan, đây là trung tâm kinh tế, chính trị của Thái Lan. Ngành du lịch Bangkok đã đóng góp lớn vào sự phát triển kinh tế của thành phố. Doanh thu từ khách du lịch quốc tế tăng nhanh qua từng năm đã làm cho ngành du lịch ở đây phát triển mạnh mẽ và đóng vai trò quan trọng trong nền kinh tế, Siripen và Kenvin, 2015). Bài viết tập trung đánh giá những tiềm năng và thực trạng phát triển du lịch tại thành phố Bangkok, từ đó đề xuất một số giải pháp nhằm khai thác du lịch tại bangkok hiệu quả hơn.

2. Phương pháp nghiên cứu

Dữ liệu thứ cấp của bài nghiên cứu được thu thập từ nhiều nguồn khác nhau như: internet, tạp chí khoa học, các dữ liệu thứ cấp giúp tác giả xác định rõ ràng hơn về vấn đề đang nghiên cứu, xây dựng thiết kế nghiên cứu đúng đắn và đó cũng là cơ sở quan trọng cho việc giải thích dữ liệu sơ cấp. Dữ liệu sơ cấp được thu thập bằng cách phỏng vấn trực tiếp du khách, những người đã từng du lịch đến Bangkok thông qua bảng câu hỏi khảo sát. Do địa bàn nghiên cứu không phải trong

nước nên tác giả chỉ thu được 80 mẫu quan sát ở trung tâm thành phố Bangkok. Số còn lại, 65 mẫu được thu từ các du khách nước ngoài; những đáp viên trên địa bàn thành phố Cần Thơ, thành phố Hồ Chí Minh và Đà Nẵng, những người đã từng đi du lịch đến Bangkok. Dữ liệu được phân tích bằng phần mềm SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) phiên bản 20.0 bằng phương pháp thống kê mô tả (Descriptive Statistics).

3. Kết quả nghiên cứu và bàn luận

3.1 Tiềm năng du lịch tại thành phố Bangkok

3.1.1 Khái quát về thành phố Bangkok

Bangkok là thủ đô và cũng là thành phố lớn nhất của Thái Lan. Bangkok có vị trí nằm bên hữu ngạn sông Chao Phraya thuộc miền Trung của lãnh thổ đất nước Thái Lan và mở rộng đến vịnh Thái Lan. Tổng diện tích hơn 1500 km², bằng 1/330 diện tích của cả nước Thái Lan. Bangkok có tọa độ địa lý là 13°45' vĩ độ Bắc và 100°28' kinh độ Đông; phía Nam giáp với Samut Prakan và Samut Sakhon; phía Tây giáp tỉnh Nakhon Pathom; phía Bắc giáp Nonthaburi, Pathum Thani và Nakhon Nayok; phía Đông giáp Chachoengsao. Địa giới hành chính của Bangkok được phân chia thành 50 quận và 154 phường, (Viện nghiên cứu Đông Nam Á, 1999).

Bangkok là một cộng đồng cư dân và là khu vực buôn bán ở một cảng nhỏ của Ayuttaya, thủ đô của vương quốc Siam, được gọi là “Bang Makok”. Vào năm 1767, Ayuttaya bị Miến Điện xâm chiếm, thủ đô Thonburi được thiết lập bên bờ Tây sông Chao Phraya.

Đến năm 1782, vua Rama I đã xây dựng cung điện trên bờ sông phía Đông và lấy tên là “Krung Thep” thay cho tên “Bang Makok”. Cái tên “Bangkok” được xuất phát từ tên “Bang Makok”. “Bang” nghĩa là làng hay huyện và “Makok” là mận hoang dã. Người Thái trước đây gọi thủ đô của họ là “Krung Thep”, đó là phần đầu tiên của tên chính thức. Tên chính thức của thủ đô Bangkok được xem là tên thủ đô dài nhất thế giới “Krung Thep Maha Nakhon Amon Rattanakosin Mahinthara Ayutthaya Mahadilok Phop Noppharat Ratchathani Burirom Udom Ratchaniwet Mahasathan Amon Phiman Awatan Sathit Sakkathattiya Witsanu Kamprasit” có nghĩa là “Thành phố của các thánh thần, thành phố vĩ đại của những vị thần bất tử, thành phố châu báu tráng lệ của thần Indra, chiếc ngai vàng của đức vua Ayutthaya, thành phố của đèn đài tráng lệ, thành phố của cung điện và lanh địa hoành tráng nhất của Hoàng gia, ngôi nhà của vị thần Vishnu và tất cả các vị thần”¹.

Với vị trí địa lý như thế, đã tạo thuận lợi cho Bangkok trong việc buôn bán và phát triển du lịch với các vùng lân cận của cả nước như: miền Đông, miền Tây và miền Đông Bắc; đặc biệt là tiếp giáp với 7 tỉnh sẽ tạo điều kiện cho Bangkok giao thương để phát triển kinh tế, nhất là trong lĩnh vực du lịch. Bên cạnh đó, Bangkok còn là cửa ngõ hàng không quan trọng của khu vực Đông Nam Á, đóng vai trò là trạm trung chuyển hàng không của các quốc gia tiếp giáp với Thái Lan như: Lào, Myanma, Campuchia, Malaysia, là trung tâm quá cảnh

cho nhiều quốc gia châu Á lân cận cũng như là cửa ngõ để đến các điểm khác nhau tại Thái Lan. Đây là điều kiện thuận lợi để thu hút khách quốc tế đến du lịch Bangkok.

Bangkok nằm trong đới khí hậu nhiệt đới gió mùa. Trong năm có 3 mùa chính: mùa nóng từ tháng 3 đến tháng 6, mùa mưa từ tháng 7 đến tháng 10 và mùa lạnh từ tháng 11 đến tháng 2 năm sau. Nhiệt độ trung bình năm vào khoảng 28°C, biên độ nhiệt trong các tháng mùa hè lên tới 30 - 40 độ C. Nhiệt độ cao nhất ở Bangkok lên đến 40°C vào khoảng tháng 3 đến tháng 5, vào tháng 4 nhiệt độ trung bình khoảng 30,2°C. Mặc dù khí hậu rất nóng sẽ gây tâm lý cho du khách khi ra đường nên thành phố đã xây dựng rất nhiều hệ thống mái che dành cho làn đường đi bộ, hệ thống xe buýt trên không, tàu điện ngầm để kết nối với các địa điểm mua sắm lớn.

3.1.2 Tài nguyên du lịch Bangkok

Tài nguyên du lịch được xem như tiền đề phát triển cho ngành du lịch ở Bangkok. Với nguồn tài nguyên du lịch phong phú bao gồm: dòng sông Chao Phraya, những ngôi chùa lâu đời, hệ thống các cung điện nổi tiếng, các bảo tàng, các công viên du lịch và văn hóa ẩm thực. Nhìn chung, tại thủ đô Bangkok phát triển du lịch dựa vào các tài nguyên nhân văn là chính, du khách được trải nghiệm kiến trúc các ngôi chùa, bảo tàng, các khu mua sắm. Các điểm du lịch tiêu biểu như:

Sông Chao Phraya: Sông Chao Phraya hay còn được gọi là sông Mê Nam là một con sông lớn của Thái Lan. Con sông chảy từ phía Bắc đến phía Nam, từ khu vực đồng bằng trung bộ qua địa phận thành phố Bangkok và chảy

¹<https://www.tourismthailand.org/About-Thailand/Destination/Bangkok>

ra vịnh Thái Lan. Hai bên bờ sông đoạn chảy qua Bangkok là các ngôi chùa, đèn nổi tiếng và các dãy nhà cao tầng. Bangkok đã khai thác được vẻ đẹp của dòng sông thông qua hoạt động du lịch bằng du thuyền trên sông. Khi về đêm, ánh đèn của cung điện và của thành phố đã tạo thêm nét thu hút cho các hoạt động ăn tối, vãn nghệ trên du thuyền. Hàng năm, có các sự kiện và lễ hội diễn ra trên sông như: Lễ hội Sông 2014 - Dòng chảy Văn hóa Thủ vị, lễ hội hoa đăng (Loy Krathong), lễ rước thuyền rồng Hoàng gia. Các sự kiện và lễ hội đã thu hút nhiều khách du lịch quốc tế đến để học hỏi nền văn hóa Thái và trải nghiệm cùng người dân địa phương.

Cung điện Hoàng gia (Grand Place): Cung điện Hoàng gia nằm trong một khu phức hợp gồm: cung điện Chitralada, chùa Wat Phra Kaew, Chakri Mahaprasad, cung điện Hoàng gia và cung điện Huy Hoàng. Vua Rama I là người đã sáng lập nên cung điện Hoàng gia vào năm 1782 sau khi rời Thonburi bên tả ngạn sông Chao Phraya tới Rattanakosin bên hữu ngạn của sông. Đại Hoàng cung là một quần thể kiến trúc cổ có quy mô lớn và được bảo tồn qua nhiều triều đại. Kiến trúc của Hoàng cung là sự pha trộn độc đáo giữa kiến trúc truyền thống Thái Lan với phong cách phương Tây. Hoàng cung gồm được chia thành bốn khu vực chính là: Ngoại cung, Trung cung, Nội cung và Chùa Phật Ngọc.

Chùa Wat Pho: Tên chính thức của chùa là Wat Phra Chetuphon Vimolmangkla- -ram. Ngôi chùa được xây dựng từ hơn 200 năm về trước. Đây là ngôi chùa lớn nhất ở Bangkok với tổng diện tích khoảng 80.000 m². Nơi đây có pho tượng Phật nằm phủ vàng, trên bàn chân

tượng được trang trí 108 cảnh điềm lành, pho tượng có chiều dài 45 m và chiều cao lên đến 15 m. Chùa có hơn 1000 tượng Phật và nơi đây cũng được xem là nơi khai sinh ra massage của Thái. Năm 1962, trường y học cổ truyền và massage được thành lập trong khuôn viên của Chùa chuyên dạy các kỹ thuật massage cổ truyền của Thái. Hiện tại, khi tham quan chùa, khách du lịch có thể trải nghiệm khóa học massage trong vài giờ và được hưởng các dịch vụ massage thư giãn.

Chùa Wat Arun: Ngôi chùa nằm ở bờ Tây của sông Chao Phraya, Thonburi. Đây là ngôi chùa đón được bình minh đẹp nhất ở Bangkok. "Arun" là thần bình minh trong văn hóa Ấn Độ và "Wat" nghĩa là chùa. Chùa được xây dựng theo kiến trúc Khmer vào thế kỷ 19. Kiến trúc chùa độc đáo với bốn góc tượng trưng cho núi Meru thần thoại, phần mái được lát bằng những mảnh phiến sứ và kính màu. Khuôn viên chùa có các tượng khỉ, quỷ và hóa thân của đức Phật, phần đế của tượng Phật vàng là nơi chôn cất tro cốt của vua Rama II, trên các bức tường là những bức vẽ mô tả những chặng đường đời khác nhau của hoàng tử Siddhartha - một người hiền triết.

Đền Erawan: Ngôi đền được xây dựng vào năm 1950, nằm ở ngã tư đường Ratchadamri, gần khu mua sắm Siam Paragon và Central World. Đây là một trong những ngôi đền tâm linh của người Thái. Đền có pho tượng thần Hindu bốn mặt có tên là Than Tao Mahaprom được đúc chủ yếu bằng thạch cao, trộn với hỗn hợp vàng, đồng và kim loại. Vị thần Than Tao Mahaprom, một vị thần Bramma tượng trưng cho lòng tốt, từ bi, thông cảm và công bằng. Bốn đức tính được thể hiện trên bốn

gương mặt của vị thần quay ra bốn phía khác nhau, pho tượng có bốn cặp tay, trên tay cầm nhiều loại binh khí. Người dân rất tôn kính và thờ cúng thông qua các vòng hoa, trái cây và tượng voi bằng gỗ... Ngoài ra, đèn còn có các màn biểu diễn múa truyền thống của người Thái hay múa lân. Vào tháng 8 năm 2015, một vụ đánh bom đã xảy ra gần khu vực của ngôi đèn đã làm hư hại một số phần của ngôi đèn, may mắn là pho tượng vẫn còn nguyên vẹn và mở cửa lại một ngày sau vụ nổ.

Bảo tàng Jim Thompson House: Bảo tàng là điểm du lịch nổi tiếng của Bangkok. Bảo tàng này được tạo ra bởi người đàn ông Mỹ trung niên tên là Jim Thompson. Jim Thompson là người đã khôi phục lại nền công nghiệp tơ lụa của Thái Lan sau Thế chiến thứ II. Ông đã biến mất từ năm 1967 và để lại cho Bangkok một bảo tàng với kiến trúc tinh tế pha trộn giữa hai nền văn hóa phương Đông và phương Tây. Ngôi nhà còn giữ nguyên được kiến trúc Thái. Khuôn viên bảo tàng là một khu vườn yên tĩnh, phần tiền sảnh được thiết kế theo kiểu truyền thống của người Thái với cây cổi, các trụ cột bằng gỗ, chiếc cổng được trạm trổ cầu kỳ và có các linh vật canh giữ cổng mang đậm nét Á Đông; nội thất bên trong có bàn ghế và đồ gốm mang đậm nét văn hóa phương Đông; chiếc đèn chùm của Ý được treo trên trần của ngôi nhà, các bậc của cầu thang được thiết kế bằng gỗ theo phong cách phương Tây. Ở đây, trưng bày chiếc máy dệt thể hiện nền văn hóa tơ lụa truyền thống của người Thái; lối lên lầu trên trưng bày nhiều bức ảnh thể hiện quá trình phát triển của đất nước Thái Lan. Ngoài ra, bên trong ngôi nhà có nhà hàng phục vụ du khách với quầy bar và cửa hàng bán các mặt hàng tơ lụa.

Âm thực Bangkok mang nét đậm đặc trưng của ẩm thực Thái, sự pha trộn tinh tế của các loại thảo dược, gia vị và thực phẩm tươi sống với cách chế biến đặc biệt tạo nên sự độc đáo của ẩm thực ở Bangkok. Các món ăn nổi tiếng ở Bangkok như: Pad Thái, Tom Yum, Som Tum... Nét độc đáo trong ẩm thực Thái là sự kết hợp giữa phuơng Đông và phuơng Tây, đặc biệt là các nước Ấn Độ, Indonesia, Myanma và Trung Quốc, hương vị chua, cay và ngọt là chủ đạo trong các món ăn. Các món ăn Thái còn hấp dẫn với sự kết hợp của các loại rau củ nhiều màu sắc cùng hương sả và chanh, có tác dụng kích thích sự tiêu hóa và sáng khoái tinh thần. Bangkok nổi tiếng với nhiều khu phố ẩm thực như: China Town, Old Town, Sukhumvit, Silom & Sathorn và Saphan Lueng. Những phố này bày bán đa dạng các món ăn Thái truyền thống được chế biến qua nướng, chiên, xào, các món tráng miệng như kem, xôi.

Các lễ hội đặc sắc đã thể hiện được nét đẹp văn hóa, con người và đời sống ở Bangkok. Mỗi lễ hội mang những nét độc đáo riêng, tạo nên sự hấp dẫn và thu hút. Đến với lễ hội, du khách được tham gia và trải nghiệm cùng với người dân địa phương. Từ đó, du khách dễ dàng tiếp cận với nền văn hóa Thái Lan.

3.2 Thực trạng hoạt động du lịch biển tại quần đảo Nam Du

3.2.1 Khách du lịch

Theo The Statistics Portal, du lịch là ngành kinh tế mũi nhọn của Bangkok. Theo thống kê năm 2011, tổng số khách du lịch quốc tế đến Bangkok là 11,5 triệu khách. Bangkok chịu một trận lũ lụt nghiêm trọng vào năm

2011, trận lũ đã gây ra nhiều thiệt hại cho cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất kỹ thuật của thành phố, đặc biệt là cuộc sống của người dân bị ảnh hưởng. Bên cạnh đó, những vụ đánh bom xảy ra trong năm 2011 cũng khiến ngành du lịch ảnh hưởng. Đến năm 2012, số lượng khách đạt 12,2 triệu khách, chỉ tăng 0,7 triệu lượt khách do trong thời gian này Bangkok đang tiến hành khôi phục lại sau thiên tai cùng với sự ảnh hưởng bởi một số vụ đánh bom. Năm 2013, số lượng khách tiếp tục tăng lên đến 15,98 triệu khách, tăng thêm 3,78 triệu khách. Từ năm 2014 trở lại đây, số lượng du khách quốc tế đến với Bangkok không ngừng tăng lên một cách nhanh chóng, năm 2014 đạt 16,42 triệu lượt khách, năm 2015 đạt 18,24 triệu khách và đến đầu năm 2016 thì con số đó đã tăng lên là 21,47 triệu khách. Số lượng khách quốc tế tăng nhanh từ sau năm từ 2011 đến năm 2016, tăng gần 10 triệu khách trong vòng 5 năm. Mức tăng này cho thấy ngành du lịch Bangkok đã có sự phát triển nhanh chóng và vượt bậc chỉ trong vòng 5 năm. Trong năm tháng đầu năm 2016, năm tỉnh, thành phố thu hút du lịch nhất ở Thái Lan là: Bangkok, Nakhon Ratchasima, Phuket, Chon Buri, Chiang Mai. Trong đó, thành phố Bangkok dẫn đầu với tổng lượt khách lên đến 18,137,860 lượt khách. (Tổng cục du lịch Thái Lan, 2016).

3.2.2. Doanh thu

Theo thống kê từ năm 2010 đến năm 2015 doanh thu từ khách du lịch quốc tế đến Bangkok có sự tăng qua từng năm. Từ năm 2010 đến năm 2013, doanh thu du lịch từ 7,90 triệu USD lên đến 12,39 triệu USD tăng gần 4,50 triệu USD trong vòng 3 năm. Sự tăng trưởng nhanh chóng này đã góp phần làm tăng

doanh thu cho ngành công nghiệp du lịch nói riêng và ngành kinh tế Bangkok nói chung. Tuy nhiên, đến năm 2014, doanh thu có sự giảm nhẹ xuống còn 17,73 triệu USD. Năm 2014, nhiều cuộc biểu tình của phe đối lập, các vụ nổ bom đã xảy ra liên tục vào tháng 1 và tháng 2 đã gây hưởng đến tâm lí của khách du lịch quốc tế khi lựa chọn Bangkok là điểm đến. Năm 2015, doanh thu từ khách du lịch quốc tế đã có sự khởi sắc, tăng lên đến 13,50 triệu USD

3.2.3 Cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất kỹ thuật

Thông qua khảo sát thực tế, tác giả nhận thấy rằng cơ sở hạ tầng là cơ sở nền tảng và có ý nghĩa quan trọng đối với sự phát triển nền kinh tế ở Bangkok, đặc biệt trong ngành du lịch. Đường bộ là đường giao thông chính phục vụ cho việc đi lại của người dân và khách du lịch. Các tuyến đường chính của Bangkok bao gồm: Phahonyothin, Sukhumvit và Phetkasem. Đường vành đai ngoài là Kanchanaphisek chạy qua khu vực ngoại ô của Bangkok, liên kết với Nonthaburi, Pathum Thani và Samut Prakan. Đường cao tốc Bangkok - Chonburi chạy về phía Đông và đi qua sân bay Suvarnabhumi. Tỉ lệ mặt đường của Bangkok bị giới hạn chỉ có 8%, trong khi đó các thành phố Phương tây là 20 - 30% đây là nguyên nhân chính dẫn đến ùn tắc giao thông ở Bangkok. Bangkok đã có nhiều biện pháp để giảm vất nạn ùn tắc giao thông đường bộ như: xây dựng các con đường tránh khu vực có ngã tư; xây dựng hệ thống đường cao tốc trên cao (BTS skytrain) và đi vào hoạt động từ năm 1999, gồm có hai tuyến là tuyến Sukhumvit nối khu vực quảng trường Xiêm với các khu vực phía Bắc và phía Đông Nam; tuyến Silom nối sân vận động quốc

gia và khu quảng trường Xiêm với phía Tây Nam của thành phố. Hệ thống tàu điện hoạt động từ 6 giờ sáng đến nửa đêm, có 34 ga trải dài trong trung tâm thành phố kết nối với các trung tâm thương mại lớn như: Siam Square, MBK, Emporium, Chatuchak..., mọi trạm bán vé đều có máy tự động và trên đó có bản đồ các tuyến đường được đặt ở vị trí thuận tiện cho du khách theo dõi, hệ thống skytrain có ưu điểm là sạch sẽ, hiện đại và hiếm khi trễ giờ; xây dựng hệ thống tàu điện ngầm và đi vào hoạt động từ năm 2004 với các điểm kết nối là các trung tâm giải trí và mua sắm trong thành phố, phát triển giao thông đường thủy qua việc xây dựng hệ thống phà trên sông Chao Phraya xuất phát từ cầu Saphan Thaksin tới Nonthaburi với khoảng 20 bến đỗ.

Bên cạnh đó, Bangkok có hai sân bay là Suvarnabhumi và Don Mueang phục vụ các chuyến bay nội địa và quốc tế cho người dân và du khách. Sân bay Suvarnabhumi cách thành phố Bangkok 25 km về phía Đông thuộc tỉnh Samut Prakan. Diện tích của sân bay lên đến 32,8 km² và phục vụ hơn 45 triệu khách mỗi năm. Sân bay có thiết kế độc đáo, cấu trúc mái dạng lưỡi bao trùm lên các khối nhà đã tạo nên tính thống nhất và đặc sắc riêng cho sân bay, hệ thống hành lang được thiết kế dạng hình ông có cấu trúc vòm ba điểm cáp treo với các ô cửa kính vuông, chức năng là để lấy ánh sáng, tạo không gian rộng, thoáng và giảm thiểu được ánh sáng nhân tạo. Sân bay liên kết với khách sạn Novotel, gồm 600 phòng và 1 hồ bơi để phục vụ hành khách trong thời gian quá cảnh cũng như việc ở lại lưu trú.

Bangkok có hệ thống nhà hàng, khách sạn hiện đại và chất lượng. Các khách sạn

năm sao nổi tiếng của Bangkok như: Mandarin Oriental Bangkok, Four Seasons Bangkok, The Siam, Lebua at State Tower, W Hotel Bangkok, Galleria 10, Regis Bangkok... Các khách sạn này chủ yếu tọa lạc tại trung tâm thành phố, mang vẻ đẹp sang trọng, hiện đại mang đậm nét kiến trúc truyền thống của Thái với các dịch vụ đẳng cấp. Bangkok có nhiều hệ thống lưu trú phục vụ du khách với giá bình dân như: khách sạn hai sao, khách sạn ba sao, nhà nghỉ, nhà dân, nhà nghỉ tập thể. Tùy theo mục đích chuyến đi mà du khách có những lựa chọn về loại hình lưu trú, việc đặt phòng ở Bangkok rất thuận tiện thông qua các trang mạng như: booking.com, agoda.com, tripadvisor.com. Bên cạnh đó, hệ thống các nhà hàng của Bangkok cũng rất đa dạng và phong phú, các nhà hàng tập trung chủ yếu ở các trung tâm mua sắm, giải trí; trong trung tâm thành phố như: Le Du Restaurant, Seven Spoons, La Table de TeeSilom, Littler Beast...; các nhà hàng sang trọng sân tầng thượng của các khách sạn lớn như: Lebua's Breeze, Vertigo & Moon Bar, Blue Sky, The Nest...Thêm vào đó, Bangkok có nhiều những địa điểm mua sắm và giải trí. Các mặt hàng từ hàng hiệu đến hàng bình dân đều có như: quần áo, túi xách, giày, nữ trang, đồ gia dụng, tranh, đồ gỗ...Bên trong các trung tâm mua sắm có đầy đủ các dịch vụ đi kèm như: ăn uống, massage, trò chơi, dịch vụ may quần áo trong 24 giờ...Các trung tâm mua sắm nổi tiếng như: khu mua sắm Siam, MBK, Platinum, Central World, Emporium, Amarin, Terminal 21. Chợ đêm của Bangkok là địa điểm để kết nối giữa người dân địa phương và khách du lịch, có nhiều chợ được mở xung quanh thành phố như: Asiatique, Chatuchak, Pratunam, Khlong Lod, Khlong Thom ...

3.2.4 Hành vi đi du lịch của khách du lịch

Kênh thông tin: Theo khảo sát 145 du khách, họ biết đến du lịch ở Bangkok thông qua một số kênh thông tin như: tivi; radio; báo chí; internet; công ty du lịch; người thân, bạn bè; sổ tay du lịch. Trong đó, kênh thông tin từ internet được du khách lựa chọn nhiều nhất, chiếm tới 70,3%. Du khách tìm kiếm những thông tin về du lịch của Bangkok thông qua internet một cách dễ dàng và nhanh chóng. Tiếp theo là nguồn thông tin từ người thân, bạn bè chiếm 51,7%. Du khách tiếp nhận thông tin theo hình thức truyền miệng từ những người thân. Kênh thông tin từ tivi chiếm 27,6%, sổ tay du lịch và báo chí cùng chiếm 19,3% và 5,5% là từ radio.

Điểm tham quan: Đa số du khách được khảo sát lựa chọn điểm tham quan khi du lịch ở Bangkok là đại hoàng cung Grand Place (chiếm 55,2%), khu phố China Town (chiếm 53,1%), chợ Chatuchak và trung tâm mua sắm Siam Square (cùng chiếm 51,0%). Đây là những điểm tham quan nổi tiếng ở Bangkok. Đại hoàng cung Grand Place là cung điện Hoàng Gia, trung tâm tinh thần của vương quốc Thái Lan, thu hút nhiều du khách đến hàng năm bởi vẻ đẹp kiến trúc và sự tôn nghiêm. Khu phố China Town xếp vị trí thứ hai trong tỉ lệ lựa chọn của du khách được khảo sát. Các phố người Hoa tập trung nhiều nước trên thế giới, một trong số đó như Nagasaki - Nhật Bản, đường Yaowarat - Bangkok, San Francisco, New York, Boston, Chicago, Detroit, Úc, New Zealand, Châu Âu và thậm chí cả Nam Phi. Khu phố người Hoa ở Bangkok nổi tiếng với

nhiều quầy chợ, cửa hàng, quầy ẩm thực và trung tâm kim hoàn. Tiếp theo, các địa điểm được du khách quan tâm đến gồm có sông Chao Phraya (chiếm 44,1%), đền Wat Pho (chiếm 40,0%), tượng phật bốn mặt Erawan (chiếm 33,1%), chùa Wat Arun (chiếm 32,4%) và bảo tàng Jim Thompson House (chiếm 17,2%)

Mục đích chuyên đi: Kết quả khảo sát cho thấy du khách chọn du lịch đến Bangkok để tham quan, giải trí và nghỉ dưỡng chiếm tỉ lệ cao nhất, chiếm lần lượt là 46,9%, 41,1% và 33,1%. Du lịch với mục đích học tập nghiên cứu chiếm 13,1%, kinh doanh chiếm 15,2%, công tác chiếm 11,7% và mục đích chữa bệnh chỉ chiếm 1,4% (hình 13). Qua đây, ta nhận thấy được Bangkok chủ yếu thu hút du khách đến để tham quan, giải trí và nghỉ dưỡng.

Lí do chọn du lịch ở Bangkok: Khi được hỏi về lí do chọn Bangkok là điểm đến, có đến 53,1% số du khách được khảo sát lựa chọn lí do là có nhiều địa điểm mua sắm, 51,7% số du khách chọn lí do ẩm thực phong phú và 47,6% chọn sự thân thiện của người dân. Đây là ba lí do được lựa chọn nhiều nhất từ du khách trong cuộc khảo sát 145 du khách. Mua sắm và thưởng thức ẩm thực là nhu cầu không chỉ trong việc du lịch mà còn là nhu cầu trong cuộc sống hàng ngày của con người. Do đó, hơn phân nửa số du khách được khảo sát đã lựa chọn lí do này. Bên cạnh đó, Bangkok là thành phố có nhiều trung tâm mua sắm sầm uất và gian hàng lớn nhỏ, cũng như ẩm thực phong phú và đa dạng. 46,9% du khách chọn lí do thu hút bởi du lịch tâm linh và 37,2% thu hút bởi các công trình hoàng gia. Các lí do CSHT - CSVCKT tốt, nhiều hoạt động giải trí, nhiều

bảo tàng đặc sắc, và nhiều chương trình quảng bá hấp dẫn chiếm lần lượt là 30,3%, 29,7%, 28,3% và 19,3%.

3.2.5 Đánh giá của du khách về sự thu hút của du lịch ở Bangkok

Các đánh giá của du khách về sự thu hút du lịch ở Bangkok được thể hiện dựa theo thang đo Likert 5 mức độ: (1) Hoàn toàn không đồng ý, (2) Không đồng ý, (3) Trung lập, (4) Đồng ý và (5) Rất đồng ý. Kết quả đánh giá của 145 du khách được thể hiện cụ thể qua bảng 13. Sự đánh giá của du khách được thể hiện thông qua 7 nhóm tiêu chí. Kết quả phân tích cho thấy có 6 nhóm tiêu chí được đánh giá ở mức độ tốt bao gồm: “tài nguyên du lịch”, “cơ sở hạ tầng”, “hoạt động mua sắm và giải trí”, “ẩm thực”, “nguồn nhân lực”, “quảng bá và xúc tiến du lịch”. 1 nhóm tiêu chí chỉ được đánh giá ở mức độ trung bình là “Sự an ninh và an toàn”.

Nhóm 1: Nhóm này gồm 4 biến đo lường được đánh giá ở mức độ tốt đối với tài nguyên du lịch ở Bangkok gồm: các công trình kiến trúc phật giáo độc đáo và ấn tượng; nền văn hóa độc đáo sông Chao Phraya; nhiều bảo tàng mang đậm giá trị văn hóa cổ xưa; các công viên du lịch thu hút với nhiều hoạt động vui chơi giải trí.

Nhóm 2: Nhóm này gồm 7 biến đo lường được đánh giá ở mức độ tốt đối với cơ sở hạ tầng phục vụ du lịch ở Bangkok gồm: sân bay với thiết kế độc đáo và chất lượng tốt; đường sá đến các điểm tham quan hiện đại và rộng rãi; hệ thống thông tin liên lạc tốt; khả năng rút tiền, đổi tiền tiện lợi; phương tiện chuyên

chở tham quan hiện đại và đa dạng; nhà hàng đầy đủ tiện nghi và sạch sẽ; khách sạn đầy đủ tiện nghi và sạch sẽ.

Nhóm 3: Nhóm này gồm 4 biến đo lường được đánh giá ở mức độ tốt đối với hoạt động mua sắm và giải trí gồm: đa dạng các địa điểm mua sắm; các trung tâm giải trí hấp dẫn và sôi động; đa dạng các loại hàng hoá; nhiều chương trình giảm giá.

Nhóm 4: Nhóm này gồm 3 biến đo lường được đánh giá ở mức độ tốt đối với ẩm thực gồm: đa dạng các món ăn; các món ăn mang đậm nét đặc sắc của ẩm thực Thái với mùi vị đặc trưng; thức ăn an toàn và hợp vệ sinh.

Nhóm 5: Nhóm này gồm 4 biến đo lường được đánh giá ở mức độ tốt đối với nguồn nhân lực gồm: nhân viên tại các điểm du lịch thực hiện các dịch vụ một cách nhanh chóng; nhân viên tại các điểm du lịch luôn niềm nở và thân thiện với quý khách; nhân viên (hướng dẫn) có đủ kiến thức và kỹ năng nghề nghiệp; người dân địa phương thân thiện và hiếu khách.

Nhóm 6: Nhóm này gồm 3 biến đo lường được đánh giá ở mức độ trung bình đối với nguồn nhân lực gồm: không có tình trạng ăn xin nơi khách tham quan; không có tình trạng chèo kéo và thách giá khách tham quan; không có tình trạng trộm cắp nơi khách tham quan.

Nhóm 7: Nhóm này gồm 4 biến đo lường được đánh giá ở mức độ tốt đối với việc quảng bá và xúc tiến du lịch gồm: nhiều chương trình du lịch giá rẻ; các mẫu quảng cáo du lịch bắt mắt; có nhiều quầy thông tin du lịch; có cảnh sát du lịch.

Bảng 1: Đánh giá của du khách về sự phát triển du lịch tại Bangkok

Kí hiệu biến	Tiêu chí	Trị trung bình	Độ lệch chuẩn	Mức độ thu hút
	Tài nguyên du lịch			
X1	Các công trình kiến trúc phật giáo độc đáo và ấn tượng	3,94	$\pm 0,86$	Tốt
X2	Nền văn hóa độc đáo sông Chao Phraya	3,76	$\pm 0,78$	Tốt
X3	Nhiều bảo tàng mang đậm giá trị văn hóa cổ xưa	3,84	$\pm 0,79$	Tốt
X4	Các công viên du lịch thu hút với nhiều hoạt động vui chơi giải trí	3,92	$\pm 0,76$	Tốt
	Tổng:	3,87	$\pm 0,80$	Tốt
	Cơ sở hạ tầng			
X5	Sân bay với thiết kế độc đáo và chất lượng tốt	3,77	$\pm 0,78$	Tốt
X6	Đường sá đến các điểm tham quan hiện đại và rộng rãi	3,72	$\pm 0,85$	Tốt
X7	Hệ thống thông tin liên lạc tốt	3,78	$\pm 0,90$	Tốt
X8	Khả năng rút tiền, đổi tiền tiện lợi	3,83	$\pm 0,91$	Tốt
X9	Phương tiện chuyên chở tham quan hiện đại và đa dạng	3,75	$\pm 0,84$	Tốt
X10	Nhà hàng đầy đủ tiện nghi và sạch sẽ	3,90	$\pm 0,78$	Tốt
X11	Khách sạn đầy đủ tiện nghi và sạch sẽ	3,95	$\pm 0,85$	Tốt
	Tổng:	3,81	0,84	Tốt
	Hoạt động mua sắm và giải trí			
X12	Đa dạng các địa điểm mua sắm	4,25	$\pm 0,81$	Rất tốt
X13	Các trung tâm giải trí hấp dẫn và sôi động	4,15	$\pm 0,73$	Tốt
X14	Đa dạng các loại hàng hoá	4,02	$\pm 0,78$	Tốt
X15	Nhiều chương trình giảm giá	3,84	$\pm 0,81$	Tốt
	Tổng:	4,01	$\pm 0,78$	Tốt
	Ẩm thực			
X16	Đa dạng các món ăn	4,08	$\pm 0,76$	Tốt
X17	Các món ăn mang đậm nét đặc sắc của ẩm thực Thái với mùi vị đặc trưng	4,20	$\pm 0,75$	Tốt
X18	Thức ăn an toàn và hợp vệ sinh	3,66	$\pm 0,86$	Tốt
	Tổng:	3,98	$\pm 0,79$	Tốt

	Nguồn nhân lực			
X19	Nhân viên tại các điểm du lịch thực hiện các dịch vụ một cách nhanh chóng	3,73	$\pm 0,77$	Tốt
X20	Nhân viên tại các điểm du lịch luôn niềm nở và thân thiện với quý khách	3,95	$\pm 0,78$	Tốt
X21	Nhân viên (hướng dẫn) có đủ kiến thức và kỹ năng nghề nghiệp	3,81	$\pm 0,73$	Tốt
X22	Người dân địa phương thân thiện và hiếu khách	4,05	$\pm 0,81$	Tốt
	Tổng:	3,89	$\pm 0,77$	Tốt
	Sự an ninh và an toàn			
X23	Không có tình trạng ăn xin nơi khách tham quan	3,34	$\pm 0,90$	Trung bình
X24	Không có tình trạng chèo kéo và thách giá khách tham quan	3,28	$\pm 0,90$	Trung bình
X25	Không có tình trạng trộm cắp nơi khách tham quan	3,33	$\pm 1,01$	Trung bình
	Tổng:	3,32	$\pm 0,94$	Trung bình
	Quảng bá và xúc tiến du lịch			
X26	Nhiều chương trình du lịch giá rẻ	3,58	$\pm 0,86$	Tốt
X27	Các mẫu quảng cáo du lịch bắt mắt	3,65	$\pm 0,78$	Tốt
X28	Có nhiều quầy thông tin du lịch	3,65	$\pm 0,82$	Tốt
X29	Có cảnh sát du lịch	3,61	$\pm 0,82$	Tốt
	Tổng:	3,62	$\pm 0,82$	Tốt

Nguồn: Phỏng vấn khách du lịch đến Bangkok năm 2016, n = 145

Tóm lại: Bangkok có nhiều tiềm năng để phát triển du lịch như: nguồn tài nguyên du lịch ấn tượng, đặc biệt là nguồn tài nguyên di lịch nhân văn với số lượng lớn chùa và đèn lầu đài, các di tích lịch sử, các bảo tàng, dòng sông Chao Phraya mang nhiều giá trị văn hóa và nền văn hóa ẩm thực độc đáo; điều kiện cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kĩ thuật đảm bảo và hiện đại; nguồn nhân lực chất lượng. Tuy nhiên tình trạng ùn tắc giao thông, an ninh và môi trường cũng là vấn đề cần quan tâm trong

phát triển du lịch tại đây.

4. Đề xuất giải pháp

Tăng cường hệ thống an ninh nhằm đảm bảo sự an toàn cho du khách thông qua việc: bố trí thêm lực lượng cảnh sát du lịch ở các điểm tham quan, sân bay và các trung tâm mua sắm nhằm hạn chế những vụ đánh bom như trong thời gian vừa qua; đặt thêm camera an ninh tại các ga tàu điện; xử lý một số tình trạng chèo kéo thách giá du khách tại các chợ đêm; thống

nhất về giá cả các mặt hàng tại các khu vực mua sắm; xử lý nghiêm tình trạng trộm cắp tại điểm du lịch và điểm mua sắm tập trung đông du khách như: chatuchak, Pratunam; quy định dành cho các xe taxi và tuktuk không được đón khách ở gần khu vực đèn giao thông; quản lý chặt chẽ hơn đối với những khu phố “đèn đỏ”, đặc biệt là khu Patpong qua việc kiểm tra thường xuyên các khu nhà thổ, quy định chặt chẽ việc đăng ký hành nghề của các đối tượng hành nghề trong khu phố.

Thực hiện những chính sách cụ thể với mục tiêu bảo vệ môi trường như: Xây dựng những hệ thống xử lý rác thải cho thành phố; Trồng thêm những dải cây xanh trên đường phố để hạn chế khói bụi từ các phương tiện giao thông và tạo bóng mát; bố trí các bảng nghiêm cấm xả rác và hút thuốc tại các điểm du lịch; sử dụng những túi phân hủy sinh học thay thế cho túi ni lông tại các chợ.

Đẩy mạnh việc tôn tạo hệ thống cơ sở hạ tầng nhằm nâng cao chất phục vụ du lịch như: Xây dựng thêm hệ thống cầu vượt ở các con đường chính nhằm tạo thuận lợi trong việc di chuyển cho du khách và người dân; mở rộng các con đường trong trung tâm thành phố nhằm cải thiện nạn ùn tắc giao thông; xây dựng thêm các trạm y tế phục vụ người dân và du khách gần các khu vực vui chơi giải trí và trung tâm mua sắm; hệ thống kết nối mạng không dây với mã nguồn mở để phục vụ việc truy cập thông tin của du khách; xây dựng thêm các dãy nhà vệ sinh công cộng sạch sẽ tại các khu vực chợ đêm.

Tại các khu vực tham quan là các công trình Phật giáo mang tính trang nghiêm, khách du lịch cần có ý thức trong việc ăn mặc kín

đáo, giữ trật tự, không chụp ảnh ở khu vực để bảng cấm chụp ảnh. Nâng cao ý thức giữ gìn vệ sinh chung tại các điểm tham quan, trên đường phố, trên các phương tiện giao thông công cộng. Không vứt rác tùy tiện, không khạc nhổ, hút thuốc nơi công cộng. Khi gặp phải những bất ổn về chính trị ở Bangkok, du khách nên bình tĩnh và có thái độ hợp tác với nhân viên an ninh để hạn chế tối thiểu các hậu quả xáu.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Hawkin, D.E, *Ecotourism: Opportunities for development countries, in Theobald and Global tourism: the next decade: Butterworth - Heinemann*, Oxford, 2005.
2. Siripen, Y., Kevin, W., “International Tourists’ Travel Motivation by Push-Pull Factors and the Decision Making for Selecting Thailand as Destination Choice”. *World Academy of Science, Engineering and Technology*. 8(5), 2014, 1348-1353.
3. Tổng Cục Du Lịch Thái Lan, (2016) truy cập từ www.tourismthailand.org, ngày 20/01/2018.
4. Viện nghiên cứu phát triển du lịch, (2016). Nghiên cứu kinh nghiệm trong định hướng phát triển sản phẩm du lịch của một số nước ASEAN. Truy cập từ <http://www.itdr.org.vn/vi/kinh-nghiem-ptdl/kinh-nghiem-quoc-te.html>, ngày 23/01/2018.
5. Viện nghiên cứu Đông Nam Á, *Thái Lan truyền thống và hiện đại*. Nhà xuất bản Thanh niên, 1999.

Ngày nhận bài: 13/3/2018

Ngày gửi phản biện: 15/3/2018